

DANE OSOBOWE

Szef nie może chronić alimentarza

Firma ma obowiązek udzielić komornikowi niezbędnych mu informacji o swoim pracowniku dłużniku. Jeśli tego nie zrobi, to grozi jej kara 500 zł

MICHAŁ KOSIARSKI

Komornik może żądać informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji także od pracodawcy dłużnika. Najczęściej komornik spyta o adres dłużnika, zarobki, numery kont bankowych, gdzie znajduje się należąca do dłużnika nieruchomości lub auto itp. Tak wynika z art. 761 § 1 kodeksu postępowania cywilnego. Komornik może pytać pracodawcę wtedy, gdy wierzyciel nie zdołał zebrać informacji potrzebnych do wszczęcia lub

prowadzenia egzekucji (niezależnie, czy dotyczy to alimentów, kredytu bankowego itp.). W praktyce to narzędzie znajdzie zastosowanie, gdy nie można liczyć na współpracę dłużnika, a wierzyciel nie jest w stanie wskazać przedmiotów nadających się do egzekucji.

Firma nie może odmówić udostępnienia żądanych przez komornika informacji, powołując się na ochronę danych osobowych. Jeśli odmówi, komornik może się odwołać do generalnego inspektora ochrony danych osobowych. Co więcej – przy egzekwowaniu świadczeń alimentacyjnych lub rent mających charakter alimentów informacje (nawet mimo poniesienia jakichś kosztów związanych z ich udostępnieniem) przekazuje się komornikowi nieodpłatnie.

Nieuzasadniona odmowa udzielenia informacji (lub podanie świadomie fałszywych danych) to podstawa do ukarania grzywną, która może sięgnąć 500 zł. Grzywnę wymierza komornik. W firmie karę grzywny dostanie pracownik odpowiedzialny za udzielenie informacji albo – gdyby ustalenie takiej osoby było utrudnione – kierownik. Przed ukaraniem grzywną komornik ma jednak obowiązek wysłuchania wyjaśnień kierownika.

W razie wymierzenia grzywny ukarani mogą złożyć skargę na czynności komornika – o jej zasadności rozstrzyga wtedy sąd, a na jego postanowienie służy jeszcze zażalenie. Na korzyść opornej firmy przemawia to, że grzywnę można nałożyć tylko raz.

• Interpretacja generalnego inspektora ochrony danych osobowych

Czy pracodawca udostępniając komornikowi dane pracownika będącego dłużnikiem w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym, ma następnie obowiązek poinformowania tego pracownika o fakcie udostępnienia tych danych? – pyta firma.

ODPOWIEDŹ GENERALNEGO INSPEKTORA OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

Zgodnie z brzmieniem art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować tę osobę o przysługujących jej prawach oraz udzielić informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 – 5a ustawy, a w szczególności podać w formie zrozumiałej: jakie dane osobowe zawiera zbiór, w jaki sposób zebrano dane, w jakim celu i zakresie dane są przetwarzane, w jakim zakresie oraz komu dane zostały udostępnione. Powołany przepis odsyła między innymi do art. 32 ust. 1 pkt 5, który przewiduje prawo osoby, której przetwarzane dane dotyczą, do uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych przez ich administratora, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane.

Istotne znaczenie w tym kontekście ma art. 7 pkt 6 ustawy, który definiuje pojęcie „odbiorcy danych” jako każdego, komu udostępnia się dane osobowe, z wyłączeniem m.in. organów państwowych lub organów samorządu terytorialnego, którym dane są udostępniane w związku z prowadzonym postępowaniem (lit. e).

Wskazać należy, iż komornik jest organem egzekucyjnym egzekucji sądowej. W świetle bowiem art. 758 ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (DzU nr 43, poz. 296 z późn. zm.) sprawy egzekucyjne należą do właściwości sądów rejonowych i działających przy tych sądach komorników. Art. 759 § 1 tej ustawy stanowi, że czynności egzekucyjne są wykonywane przez komorników, z wyjątkiem czynności zastrzeżonych dla sądów. Podkreślić należy, iż organ egzekucyjny może żądać od uczestników postępowania złożenia wyjaśnień oraz zasięgać od organów administracji publicznej, organów wykonujących zadania z zakresu administracji publicznej, organów podatkowych, organów rentowych, banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, przedsiębiorstw maklerskich, organów spółdzielni mieszkaniowych, zarządów wspólnot mieszkaniowych oraz innych podmiotów zarządzających mieszkaniami i lokalami użytkowymi, jak również innych instytucji i osób nieuczestniczących w postępowaniu informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji (art. 761 § 1 kodeksu postępowania cywilnego).

Biorąc powyższe pod uwagę, komornik, któremu udostępnia się dane osobowe jako organowi postępowania egzekucyjnego, nie jest odbiorcą danych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych (albowiem jest organem państwowym), a w związku z tym administrator danych – pracodawca, nie ma obowiązku informowania pracownika (dłużnika) o udostępnieniu danych temu podmiotowi. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w doktrynie: „Konsekwencją wprowadzenia omawianego pojęcia (odbiorcy danych), a raczej wyłączeń w tym zakresie, jest także wyłączenie obowiązków (określonych w art. 24 ust. 1 pkt 2 oraz art. 25 ust. 1 pkt 2, a także uprawnienia z art. 32 ust. 1 pkt 5) dotyczących informowania osoby, której dane dotyczą, o podmiotach, którym udostępniane są dane, jeżeli podmioty te nie są odbiorcami danych. Innymi słowy administrator danych nie musi informować osoby, której dane dotyczą, o udostępnieniu jej danych podmiotom, które nie zostały zaliczone do kategorii odbiorców danych, ani odnotowywać faktu udostępnienia danych tym podmiotom” (J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, „Ochrona danych osobowych. Komentarz”, Zakamycze 2004, s. 421).